

Leergang tot coach voor middenmanagers

Heb jij als manager plezier in het begeleiden van anderen bij het ontwikkelen van grotere persoonlijke effectiviteit? Heb jij ook ervaren dat reflectie op je eigen functioneren helpt om effectiever te zijn? Dan is deze leergang tot coach heel geschikt voor jou!

Voor wie

Deze leergang van InterCoach biedt de mogelijkheid om jezelf te ontwikkelen tot coach. Een coach is een sparringpartner die je een spiegel voorhoudt en die je helpt onderzoeken wat het beste bij jou past. Het gaat hierbij om het coachen van collega's. Dit kunnen collega's zijn van andere dienstonderdelen binnen de eigen organisatie, van een ander departement, of van een andere (publieke) organisatie. In de leergang ligt het accent op jou als leidinggevende en coach. Aan de hand van concepten uit de psychologie leer je begrijpen waarom mensen zich op een bepaalde manier gedragen. Daarnaast oefen je veel in het voeren van gesprekken, geef en ontvang je feedback. Tijdens deze leergang ontwikkel je je eigen stijl als coach. Voel je je hierdoor aangesproken?

Inhoud

De leergang bestaat in totaal 10 dagen. Er zijn vier inhoudelijke blokken. Deze blokken duren 1,5 dag: een middag/avond (vanaf 16.00 uur) en de daaropvolgende dag. Ook oefen je twee keer met een 'echte' klant (coachee). Ten slotte zijn er intervisiebijeenkomsten in kleine groepjes.

Blok 1 De basics van coaching

Docent: Saskia Tjepkema

Dit blok gaat over de start van coachen, soorten coach-aanpakken en het oplossingsgerichte perspectief. Het eerste dagdeel staat in het teken van een verkenning van de reikwijdte van coaching: wat zijn stijlen en manieren van coachen? Wat is je speelveld? Je kunt als coach vragen stellen en denkpatronen afpellen; je kunt je coachee ook helpen om praktische stappen te bedenken en nieuwe aanpakken uit te proberen. Je kunt luisteren en hummen en stil zijn als coach, of juist heel actief vragen stellen en het denkproces proberen een productieve kant op te buigen. Verder staan we stil bij soorten coachvragen en hoe je daar op contracteert op een manier dat het initiatief bij de coachee ligt. Vervolgens concentreren we ons op één specifieke stijl van coachen: oplossingsgericht werken. Hier richt je de analyse en reflectie op datgene waar de coachee heen wil (het positief doel) en op aanknopingspunten om daar te komen (succesfactoren, bouwstenen). Met deze methode richt je de aandacht op krachten en talenten van de coachee. Een plezierige, energieke manier van coachen met vaak zichtbare resultaten op de korte termijn. De basisprincipes van oplossingsgericht coachen komen aan de orde en er is ook volop gelegenheid om als 'coach' te oefenen met vraagtechnieken en in de rol van 'coachee' te ervaren hoe die werken. Door zo met elkaar te oefenen ontdek je ook sterke punten en talenten die jij al in huis hebt als coach.

Blok 2 Systemisch werken in coaching

Docent: Irene Grijpink

Wie je bent en waar je vandaan komt, bepaalt hoe je in je werk staat. In dit blok ontdek je wat we meenemen van 'thuis', wat er kan spelen in de onderstroom van de organisatie en hoe die twee werelden elkaar raken. Je maakt kennis met de methode van het systemisch werken. Deze methode gaat ervan uit dat iedereen voortdurend wordt beïnvloed door de systemen waarvan hij of zij deel uitmaakt. Je eigen familie is zo'n systeem, maar ook de organisatie waarbinnen je werkt of je sociale omgeving. Systemen kennen een innerlijke ordening: wat er gebeurt in een systeem en de plek die je erin inneemt, bepalen vaak onbewust wat je doet en waarom. Systemisch werken is een manier om inzicht te krijgen in je eigen plek in een systeem en je verhouding met anderen in dat systeem. Het leert je waar mogelijkheden en belemmeringen zitten en waar je wel en geen invloed op hebt. Met 'systemische' ogen kijken naar de vragen van een coachee maakt je effectiever als coach.

In dit blok ga je aan de slag met

- Kennismaken met de methode van het systemisch werken
- Bewust worden van de krachtige invloed die de omgeving heeft op het individu, en dus ook op de coach en de coachee
- Bewust worden van het bestaan van de drie belangrijke basiswetten uit de systeemtheorie en wat de gevolgen zijn als 1 of meerdere van deze wetten wordt overtreden
- Bewust worden dat elke coachvraag in feite te maken heeft met een overtreding van deze systemische wetten
- Inzicht krijgen in hoe je als coach na dit blok zelf een (lichte) systemische vertaling kunt maken naar de (coach)praktijk

Blok 3 Persoonlijk perspectief van coach en coachee

Docent: Margreet van Persie

Dit blok gaat om verdieping van het inzicht in jezelf in situaties waarin je andere mensen begeleidt (coaching, mentoring, management e.d.). Het gaat daarbij niet om een statische benadering van zelfinzicht: "ik ben (nu eenmaal) zus of zo". Het gaat om een dynamische benadering: hoe je bent onder invloed van een concrete situatie, in een concrete relatie en interactie met een ander mens.

We kunnen niet anders dan projecteren, dat wil zeggen: een deel van ons onbewuste ervaren in de ander, zowel leuke als niet leuke trekken. Is dat erg? Integendeel! Concrete ervaring met de werking van projectie is een snelweg naar inzicht in jezelf en in anderen. Aan de slag gaan met je eigen projecties werkt ook bevrijdend en resulteert uiteindelijk in veel meer levenslust en vitaliteit. Al kan het ook af en toe ook wat ongemakkelijk en confronterend voelen om jezelf zo te leren kennen.

In dit blok ga je aan de slag met

- Werken met je innerlijke houding
- Inzicht krijgen in de werking van projectie in de coachrelatie
- Volledig aanwezig zijn in het coachgesprek
- Kennismaken met intuïtief coachen

Blok 4 Integratie van verschillende perspectieven

Docent: Frank Schaper

In dit blok worden verschillende benaderingen nog eens naast elkaar gezet. Aan de hand van concrete voorbeelden wordt onderzocht wat deze benaderingen zouden kunnen opleveren. Vervolgens staan we stil bij hoe je een keuze voor een benadering kunt maken. Wat past bij deze coachee, in deze situatie en waar voel ik mij zelf als coach het prettigst bij? Hoe kan ik een tandje bij zetten, een slag dieper

Over InterCoach

InterCoach is het expertisecentrum voor collega-coaching binnen de overheid. Collega-ambtenaren kunnen met werkgerelateerde vragen terecht bij de coaches van InterCoach. Zelf coach worden of een andere leergang volgen? Kijk op de site

<http://www.ubrijk.nl/intercoach>

maken of de problematiek juist verbreden? Welke interventies heb ik dan ter beschikking? Waar sluit een bepaalde aanpak heel goed bij een andere aan? Als coach krijg je steeds meer gevoel voor waar een coachee mee zit. Dit brengt het risico met zich mee dat je in zijn of haar proces word meegezogen, onderdeel gaat uitmaken van het probleem of de neiging krijgt om het voor de ander op te lossen. Je zult leren hoe je hiermee om kunt gaan. Ten slotte is het coachingsproces in principe eindig. Hoe en wanneer beëindig je het? Wat kom je dan tegen, bij jezelf, bij de coachee en in jullie interactie?

In dit blok ga je aan de slag met

- Zicht krijgen op je eigen affiniteit met een bepaalde coachingsaanpak
- Weten hoe je kunt verbreden of verdiepen, als dat in het belang van het coachingsproces is
- Kunnen switchen van perspectief, interventie of aanpak
- Meer bewust worden van het effect van je handelen als coach, beter weten wanneer wat te doen en te laten
- In staat zijn om een coachingsrelatie goed af te sluiten, zodat de coachee goed zelfstandig verder kan

Data en locatie

Startdag	17 september 2018
Blok 1	9 en 10 oktober 2018
Blok 2	21 en 22 november 2018
Blok 3	8 en 9 januari 2019
Blok 4	14 en 15 februari 2019
Slotdag	7 maart 2019

Lestijden blokken

Dag 1	16.00-20.00u
Dag 2	09.00-17.00u

De blokken, start- en slotdag vinden plaats op een nader te bepalen locatie in de omgeving Den Bosch. Diner en overnachting (verblijfskosten) zijn optioneel.

Kosten

De kosten voor deze leergang zijn €5.325,00,- exclusief verblijfskosten. Over de kosten van de leergang wordt geen BTW in rekening gebracht.

Werkwijze

Voorafgaand aan deelname vindt een intakegesprek plaats. Dit gesprek heeft als doel jouw ambities nader te verkennen en in gesprek te gaan over de inhoud en opzet van de opleiding. Na de intake bepaalt de programmamanager of je definitief bent toegelaten tot de opleiding.

Verplichte literatuur

- Burger, Yvonne en de Haan, Erik. *Coachen met collega's*. Uitgeverij Van Gorcum, 2017 (6^e herziene druk)

Contact en aanmelden

Mail naar intercoach@rijksoverheid.nl om een vraag te stellen of om je aan te melden. Wij nemen zo spoedig mogelijk contact met je op. Het telefoonnummer van InterCoach is 070 700 05 70.

Over InterCoach

InterCoach is het expertisecentrum voor collega-coaching binnen de overheid. Collega-ambtenaren kunnen met werkgerelateerde vragen terecht bij de coaches van InterCoach. Zelf coach worden of een andere leergang volgen? Kijk op de site

<http://www.ubrijk.nl/intercoach>